

Het begon in Galder

Dit jaar een record aantal jonge ooievaars in de Baronie. Waarnemingen van ooievaarsnesten ten zuiden van Breda in vroegere eeuwen zijn er niet. Dat veranderde in 2012 met een ooievaar die uit haar volière in Galder wist te ontsnappen al snel een geringd mannetje uit het ooievaarstation in Rossum ontmoette. Het nieuwe nest op de SBB boerderij bij Bieberg, deskundig bekleed door boswachter Bas van Weel, kwam als geroepen. Prachtige plek om jongen te krijgen. Helaas onervaren en laat, met een natte zomer en veel parasieten, zodat de jongen het niet haalden. Het jaar er op vlogen wel twee jongen uit. Schoolkinderen bevroonden ze met namen Vliegertje en Boufje. Zoals ook de drie in 2014: Ulfje, Kleppertje en Veertje. Die werden geringd en moeten dus te volgen zijn. De latere jaren afwisselend 2, 3 en in 2017 en dit jaar zelfs VIER jongen. Vier is behoorlijk uniek in Nederland. Maar daarna legde Pa ooievaar het loodje. Was de zorg voor vier hem te zwaar geweest? Het Galderse vrouwtje bleek het jaar er op heel kieskeurig ook haar 'mannetje' te staan. Vaak sloeg ze krakers of mindere mannetjes van zich af, totdat ze al rollebollend van het SBB dak af met een vasthoudend mannetje op het gras voor de verbaasde boswachters landde. Met die Vlaamse man uit het Zwin kregen ze 2, 3 en dit jaar zelfs 4 jongen. In totaal zijn al 25 jongen vanaf de Bieberg uitgevlogen. Blijkbaar inspirerend. Nieuwe bewoners op de Chaamse Hondsdonckseweg – Martin en Elvira Bos – plaatsten een nestpaal achter in hun tuin.

Vier jonge uivertjes op Schipperspad. (Bond Park). Foto Raymond van Breemen.

Als vogelaars van de West-Brabantse Vogelwerkgroep denken we wel een paar hoofdlijnen te zien. Steeds is water belangrijk, ook nieuwe bloemrijke natuur. Voorbeelden zijn het Markdal bij de Bieberg, het natuurlijk beheer van de Lage Vucht polder, Hondsdonck met Chaamse Beek en het kruidenrijke Schipperspad. Veldbloemen met veel insecten en libellen zijn belangrijk, dat is het hoofdvoedsel van ooievaars. Al wordt een passerend kikkertje of mol ook niet versmaad. Dus mooie uitgangspunten voor toekomstige natuur in de Baronie. Zoals van het – hopelijk spoedig te ontwikkelen - zuidelijke deel van het Markdal, maar ook voor Gilzerwouwerbeek en de Rith. Een historische waterstad in een park verdient een krans van ooievaarsnesten.

Harry van Vugt m.m.v.
Raymond van Breemen,-
WBr Vogelwerkgroep

vervroegd. Met 100 ha grond beschikbaar, uitgewerkte meander plannen en kansen voor duurzame landbouw. Overheden willen graag kennis en ervaring van vereniging Markdal blijven benutten. Dus...

- * Werkdag Mark en Leij levert al resultaat. Bijenhotel voor solitaire bijen (zouden die ook daten?) is nu ook onder de pannen. Binnen een week werd het hotel al bewoond. Ook muizen staan al te trappelen om de hooiruiters te bewonen. Ook zin in lekkere werkochtend? Mail: schae397@planet.nl.
- * In nieuwe provinciebestuur gedeputeerde Hagar Rooyackers, onder andere verantwoordelijk voor natuur, oplossen stagnatie Markdal, stoppen Ammoniak versteking Ulvenhoutse Bos. Gebieden die ze uit haar jeugd goed kent. Gaat die gebiedskennis helpen?

Werd direct bezet met sinds 2018 een constante stroom van twee jongen, dus nu al acht. Een nestpaal in een tuin aan de Hartel (bij de Spinola schans) gaf twee jaar mislukkingen en nu al twee jaar gezonde drieling uivertjes. De kinderboerderij Hooge Vucht zag dit jaar en eerste broedpoging, maar dat mislukte, zoals vaker bij een jong koppel. Net als bij het jonge paartje dat vorig jaar nestelde op het Schipperspad (bij oude Essogebouw). Ze kregen drie jongen, maar maakten er een zootje van. Geen nestbouw, amper broedzorg, vaak afwezig. De drie jonkies overleden. Blijkbaar lesje geleerd, want dit jaar zijn er VIER gezonde jongen uitgevlogen! Een succes in gemeentelijk groen met veel veldbloemen en natuurlijk beheer. Zo is er dit jaar een record in de Baronie van 13 uitgevlogen jongen! En in alle jaren zelfs 43 sinds het Galderse begin.

Waar komt dat succes vandaan, is ene goede vraag. Nestpalen alleen zijn niet voldoende. Natuurlijke inrichting is belangrijk.

Markandalletjes

- * Nazomer geeft inhaalslag met staartje extra zomer. Maar grondwater blijft laag. Vogels weer actiever en op trek. Paddenstoelen groeien door. Vlinders fladderen vrolijk.
- * ALV Vereniging Markdal beslist 15 december in Galder over toekomst. Met elan doorgaan of resultaat aan overheden over laten? Het burgerinitiatief heeft provinciale planning voor beekherstel Markdal wel met twintig jaar

- * In 2030 moet in hele EU (ook NLI) 25% biologische landbouw zijn. Oostenrijk is nu al koploper met 25% met goede verdiensten voor biologische boeren. NL is met 3% Europese hekkesluiting! Dus veel te winnen, ook vanuit Markdal met geplande duurzame landbouw.
- * De Vogeltrek is begonnen, wordt vervolgd.

Joop van Riet –
WBr Vogelwerkgroep

Solitaire bijen onder de pannen! Foto Johan Scharlaeckens.